

К.е.н. Коваленко В.В., к.е.н. Єріс Л.М.,

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

ІНДИКАТОРИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Розглядаючи банківську систему з точки зору виконання нею функції фінансового посередництва можна стверджувати, що вона пов'язана з динамікою розвитку і поточним станом економіки. Досліджуючи процес стратегічного управління фінансовою стійкістю слід враховувати, що забезпечення його ефективною функціонування не є явищем статичним, а тому потребує постійної координації методів і інструментів, які використовуються.

Стратегічне управління фінансовою стійкістю банківської системи входить до складу фінансової безпеки держави через реалізацію грошово-кредитної безпеки. Зазначене, можна прослідкувати на основі розгляду систем індикаторів, які пропонують різні науковці.

Так, О.І. Барановський зазначає, що «фінансові індикатори характеризують тенденції розвитку фінансової та грошово-кредитної системи держави, що склалася, з точки зору її відповідності вимогам економічної безпеки держави [1, с. 90].

У наукових дослідженнях В. Шлемко і І. Бінько визначено необхідність активно використовувати моніторингові дослідження в системі фінансової безпеки відносно тенденцій у змінах величини відповідних індикаторів. До сукупності таких індикаторів актори відносять: зокрема: рівень монетизації ВВП; ступінь доларизації національної економіки; швидкість обігу готівки; відсоткова ставка за банківськими кредитами, ставка рефінансування НБУ; відношення суми валових міжнародних резервів НБУ до загальної суми річного імпорту; валютний курс; питома вага довгострокових банківських кредитів у загальному обсязі наданих кредитів [4, с.48].

Значну сукупність індикаторів фінансової безпеки, яка дає змогу характеризувати її стан у статиці і динаміці, запропоновано М.М.Єрмошенком [2, с.56].

В цілому, можна стверджувати, що Індикатори фінансової стійкості банківської системи входять до складу загальної оцінки рівня фінансової безпеки держави [3]. На наш погляд, індикатори оцінки фінансової стійкості банківської системи доцільно представити показниками двох рівнів (рис. 1).

Рис. 1. Індикатори оцінки фінансової стійкості банківської системи

Якщо розглядати індикатори I рівня, то слід пам'ятати, що їх оцінка базується на показниках, які характеризують вплив банківської системи на економічне зростання в державі і, навпаки, вплив останніх, на фінансову стійкість банківської системи України, а саме: показники, що характеризують інфляційний процес, показники, що оцінюють ВВП, показники, що характеризують місце банків у макросередовищі.

Індикатори II рівня дозволяють оцінити вплив монетарних інструментів на фінансову стійкість банківської системи: показники монетизації, показники, що характеризують рівень і умови рефінансування банків, показники, що характеризують ефективність валютної політики.

Таким чином, для забезпечення фінансової стійкості і стабільності банківських установ слід виділити наступні напрямки, реалізація яких залежить від рівня досягнутих індикаторів, а саме: підтримку ціни грошових ресурсів відповідно до дохідності вкладень у реальне виробництво; диверсифікацію структури банківської системи як на державному, так і на регіональному рівні, тобто забезпечення відповідності структури банківської системи структурі реального сектору економіки шляхом формування системи різних за розміром банківських

установ, розвитку банківської інфраструктури, розташування банківських установ за принципом близькості до клієнта; координацію грошових потоків з виробничими потоками, виходячи з того, що основні виробничі сили, виробничий апарат та інші джерела економічного зростання в регіонах; надання комплексу формальних інституціональних обмежень вітчизняним банківським установам; можливості для мобільної адаптації до постійно змінюючихся зовнішніх умов економічного розвитку держави та світової спільноти, а також специфіки неформальних позицій, забезпечення транспарентності діяльності кожного банку, особливо філій.

Література:

1. Барановський О.І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення): Монографія / О.І. Барановський. - К.: КНЕУ, 2004. - 759с.
2. Засади формування бюджетної політики держави: Монографія / За наук. Ред. М.М. Єрмошенка. - К.: НАУ, 2003. - 284с.
3. Коваленко В. В. Науково-методологічні основи фінансової стабільності системи та індикатори її оцінки / В. В. Коваленко // Фінанси України. - 2008- №7.-С. 111-122.
4. Шлемко В.Т. Економічна безпека України: сутність і напрямки забезпечення / В.Т.Шлемко, І.Ф.Бінько. - К.: НІСД, 1997. - 144с.